

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys 2026

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 02.10.2025 § 46
971/02.02.00/2025

Valmistelija: talouspäälikkö Esa Ilanti, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginhallituksen talousarviokehys vuodelle 2026

Kaupunginhallitus käsitteli talousarviokehystä vuoden 2026 talousarvioksi kokouksessaan 23.6.2025 § 252.

Raision kaupungin vuoden 2026 talousarviokehysten taustaoletukset
Talousarviokehysten tuloarvioon vaikuttavat taustatekijät:

- Väestön oletetaan kasvavan 1,4 % vuosivauhdilla vuosina 2026 – 2028. Kasvua oletetaan olevan niin ikäihmisissä (+65), työikäisissä 19-65 kuin lapsissa ja nuorissa. Suomen väestörakenteen vuoksi Raision oletettu kasvu odotetaan painottuvan kuitenkin enemmän ikäihmisiin. Arvioitu väestökasvu on varsin iso, mutta vastaa viimeisten vuosien kasvukehitystä.
- Väestön kasvu vaikuttaa kunnallisveron arvioituun kehitykseen ja epäsuorasti myös kiinteistöveroon.
- Väestön kasvu ja sen painottuminen eri ikäkatgorioihin vaikuttaa kaupungin valtionosuuksiin. ”Lapset ja nuoret” ikäryhmän kasvu kasvattaa valtionosuuksia, mutta lisäävät vastaavasti palveluiden kysyntää ja näin ollen kustannuksia.
- Verotulot kasvavat 3,78 % tai 2,4 milj. euroa suhteessa TA 2025. Verotulojen kasvu perustuu tuloveron ja yhteisöveron osalta Kuntaliiton toukokuussa julkaistuun ennusteeseen. Ennustetta on päivitetty väestön kasvun osalta. Kiinteistöveron vuosittainen kasvu on arvioitu olevan 1 %. Verotuloarviossa ei ole muutoksia veroprosenteissa.
- Valtionosuudet kasvavat 15,8 % tai 2,5 milj. euroa suhteessa TA 2025. Valtionosuuksien kasvusta peräti 1,9 milj. euroa tulee siitä, että verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus kasvaa.

Talousarviokehysten menoarvioon vaikuttavat taustatekijät:

- Väestön kasvu nostaa palveluiden kysyntää ja siten myös kustannuksia
- Inflaation on arvioitu olevan vuonna 2026 1,6 %
- Kuntien peruspalveluiden kustannusindeksi kasvaa vuonna 2026 3,2 %
- Henkilöstökustannusten arvioidaan kasvavan vuonna 2026 3,18 % suhteessa vuoden 2025 henkilöstökustannuksiin

Taustaoletusten valossa vuoden 2026 kaupunkitasoinen tulos ilman mahdollisia veroprosenttien muutosta toteutuisi seuraavasti:

Vuonna 2026 kaupungin tulos on kehyslaskelmassa 0,4 milj. euroa negatiivinen ja ylijäämäksi muodostuu 1 milj. euroa.

Lautakunnille annettiin alustava, ohjeellinen kehys, jotta toimialojen/lautakuntien talousarviotyö on voitu aloittaa

Alustavaksi, ohjeelliseksi lautakuntaohjaukseksi raamiksi kh päätti:

LAUTAKUNNAT	TAM 2025			KEHYS 2026			MUUTOS			MUUTOS %		
Ulkoiset tuotot ja kulut, euro	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto	Tuotot	Kulut	Netto
Kaupunginhallitus	7 465 578	-16 982 434	-9 516 856	8 720 093	-18 232 796	-9 512 703	1 254 515	-1 250 362	4 153	16,8 %	7,4 %	0,0 %
KH, konserni	1 768 823	-7 695 238	-5 926 415	2 094 823	-7 997 197	-5 902 374	326 000	-301 959	24 041	18,4 %	3,9 %	-0,4 %
KH, kaupunkikehitys *	5 696 755	-9 287 196	-3 590 441	6 625 271	-10 235 600	-3 610 329	928 516	-948 404	-19 888	16,3 %	10,2 %	0,6 %
Lupalautakunta	841 660	-1 512 989	-671 329	897 423	-1 548 918	-651 495	55 763	-35 929	19 834	6,6 %	2,4 %	-3,0 %
Infraalautakunta	5 439 060	-22 760 261	-17 321 201	6 308 709	-24 129 728	-17 821 019	869 649	-1 369 467	-499 818	16,0 %	6,0 %	2,9 %
Sivistyslautakunta	3 582 137	-44 100 549	-40 518 412	3 750 517	-45 970 217	-42 219 700	168 380	-1 869 668	-1 701 288	4,7 %	4,2 %	4,2 %
Vapaa-aikalautakunta **	1 569 550	-4 270 290	-2 700 740	1 591 693	-4 117 161	-2 525 468	22 143	153 129	175 272	1,4 %	-3,6 %	-6,5 %
Koko kaupunki	18 897 985	-89 626 523	-70 728 538	21 268 435	-93 998 820	-72 730 385	2 370 450	-4 372 297	-2 001 847	12,5 %	4,9 %	2,8 %

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioehdotuksen käyttötalousosa sisältää koko lautakunnan toiminnalliset ja strategiset tavoitteet, määrärahaesitykset ja olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot. Lisäksi palvelujen osalta on esitetty tehtävät ja toiminta vuonna 2026 määrärahaesityksineen.

Talousarvion laadinnassa on huomioitu toiminnan muutokset vuonna 2026 sekä yleiskustannusten nousu. Vuodelle 2025 päätettyjä talouden tasapainottamistoimenpiteitä jatketaan vuonna 2026. Toimenpiteiden suuruus on Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan osalta 86 000 €.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2026 ylittää 61 478 €:lla annetun talousarvioraamin.

Käyttöomaisuus

Talousarvion investointisuunnitelma sisältää esitykset käyttöomaisuusirtaimistohankinnoista. Käyttöomaisuuteen sisältyvä irtaimisto käsittää irtaimiston, jonka hankintakohtainen hinta on yli 10.000 euroa (alv. 0 %). Hankintaa vastaava määräraha merkitään talousarvion investointisuunnitelmaan käyttötaloudesta erillisenä määrärahana. Käyttöomaisuusirtaimiston TA2026 hankintaesitykset ovat yhteensä 526.000 euroa.

Riskienarviointi ja hallinta

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan riskienarviointi ja hallinta on esitetty oheismateriaalissa.

Uudet vakanssit

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioehdotukseen sisältyy yhden uuden vakanssin perustaminen.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Leena Laakso

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyy oheismateriaalina olevan vuoden 2026 talousarvioehdotuksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Sivulle 9 päätettiin tehdä teknisiä tarkennuksia.

Terhi Valkeejärvi esitti Jarmo Rosaman kannattamana: Kasvunhallintaohjelmasta poistetaan Hahdenniemen uimavalvonnasta luopuminen, mikä lisää menoja 17700 euroa.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Pasi Kujala esitti Tarja Tiitta-Niemisen kannattamana: Lisätään talousarvioon vesiliikunnanohjaajan vakinainen toimi uimaopetuksen lisäresurssiksi, mikä lisää menoja 36000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Puheenjohtaja teki hyväksytyn äänestusehdotuksen: suoritetaan äänestys kädennostoäänestyksenä. Äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Ääniä annettiin seuraavasti:

Pasi Kujalan esitys 4 ääntä (Kimmo Kosonen, Heikki Suominen, Tarja Tiitta-Nieminen, Pasi Kujala)

Sivistysjohtajan esitys 7 ääntä (Annika Ollila, Bettina Koskinen, Terhi Valkeejärvi, Mari-Johanna Vähäsarja, Jarmo Rosama, Riikka Visa, Jyrki Aaltonen)

Puheenjohtaja totesi, että sivistysjohtajan ehdotus on tullut hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan päätökseksi.

Mari-Johanna Vähäsarja esitti Jarmo Rosaman, Kimmo Kososen ja Annika Ollilan kannattamana: Kasvunhallintaohjelmasta poistetaan leirien, retkien ja tapahtumien hintojen korotus lapsille, nuorille ja lapsiperheille, mikä lisää menoja 6 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Puheenjohtaja teki hyväksytyn äänestusehdotuksen: suoritetaan äänestys kädennostoäänestyksenä. Äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Ääniä annettiin seuraavasti:

Mari-Johanna Vähäsarjan esitys 7 ääntä (Kimmo Kosonen, Tarja Tiitta-Nieminen, Jarmo Rosama, Bettina Koskinen, Mari-Johanna Vähäsarja, Annika Ollila, Pasi Kujala)

Sivistysjohtajan esitys 4 ääntä (Terhi Valkeejärvi, Heikki Suominen, Riikka Visa, Jyrki Aaltonen)

Puheenjohtaja totesi, että Mari-Johanna Vähäsarjan ehdotus on tullut hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan päätökseksi.

Mari-Johanna Vähäsarja esitti, että kasvunhallintaohjelmaan sisältyvä liikunta- ja nuorisoyhdistyksien avustuksien leikkaus poistetaan, mikä lisää menoja 14400 euroa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Mari-Johanna Vähäsarja esitti, että kasvunhallintaohjelmaan sisältyvä liikunta- ja nuorisotilojen käyttömaksujen korotus poistetaan, mikä lisää menoja 13000 euroa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Pasi Kujala esitti Mari-Johanna Vähäsarjan ja Jarmo Rosaman kannattamana, että kasvunhallintaohjelmaan sisältyvää liikunta- ja nuorisotilojen hintojen tarkistusta tarkennetaan niin, että korotus ei koske

Raision jäähallien jäävuorojen tuntihintoja raisiolaisille seuroille alle 20-vuotiaiden toiminnassa.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Puheenjohtaja teki hyväksytyn äänestys ehdotuksen: suoritetaan äänestys kädennostoäänestyksenä. Äänestysjärjestys hyväksyttiin yksimielisesti. Ääniä annettiin seuraavasti:

Pasi Kujalan esitys 3 ääntä (Pasi Kujala, Mari-Johanna Vähäsarja, Jarmo Rosama)

Sivistysjohtajan esitys 8 ääntä (Kimmo Kosonen, Heikki Suominen, Tarja Tiitta-Nieminen, Annika Ollila, Bettina Koskinen, Terhi Valkeejärvi, Riikka Visa, Jyrki Aaltonen)

Puheenjohtaja totesi, että sivistysjohtajan ehdotus on tullut hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan päätökseksi.

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Riikka Visan esittämät lisäykset ja muutokset hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan talousarviokirjaan 2026:

Sivu 1, kohta 2.1.1: "Aktiivisen elämäntavan ja yhteisöllisen toiminnan mahdollistaminen poikkihallinnollisella yhteistyöllä; Raisio-opiston laaja kurssitarjonta, Kulttuurikasvatussuunnitelma Elämyspolku, Raisio Harrastaa -kerhot, liikkuva varhaiskasvatus, liikkuvat koulut, liikkuvat ja kulttuuria harrastavat kuntalaiset *sekä kolmannen sektorin toimijat.*"

Sivu 3: "Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia tarjotaan monipuolisesti, yhdenvertaisesti ja lapsia, nuoria ja perheitä osallistaen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. *Yhdistysten elinvoimaisuudesta huolehditaan vuosittaisilla avustuksilla sekä tarjoamalla pääosin maksuttomia, laadukkaita harrastusolosuhteita alle 20-vuotiaille.*"

Sivu 9. taulukko, ensimmäinen rivi, kohta mittarit: "Lukutaitostrategian laadinta on aloitettu (K/E)." Muutetaan mittariksi: "*Lukutaitostrategia on laadittu. (K/E)*"

Sivu 12 kohta palvelulupaus: "Yhdistysten toimintaa tuetaan vuosittaisilla avustuksilla *sekä tarjoamalla yhdistysten käyttöön pääosin maksuttomia, laadukkaita harrastusolosuhteita alle 20-vuotiaille.*"

Sivu 13 kohta seuratoiminta: Seuratoiminta: "*Seuroja tuetaan vuosittaisilla avustuksilla. Liikuntapaikat ovat pääosin maksuttomia raisiolaisten seurojen alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toiminnassa. Vaikuttamistoiminta toteutuu seuraparlamentin kautta. Seuroja kuullaan aktiivisesti toiminnan kehittämisessä.*"

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta päätti hyväksyä vuoden 2026 talousarvioehdotuksen kokouksessa tehdyin muutoksin ja lähettää sen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Johanna Salonen poistui tämän pykälän käsittelyn aikana klo 19.41.